

Goud en wol

Als je bedenkt, dat de grote Vlaamse cartograaf Mercator (1512 - 1594) in zijn tijd nog vermoedde, dat de zogenaamde "Terra Australis" slechts een hersenschim zou zijn en dat het continent pas op het einde van de 18e eeuw met de wereld in contact kwam, dan mogen

wij nu van het "Australische wonder" spreken: eerste wolproducent ter wereld, eerste van looderts, zevende van kopererts en van boter, achtste van tarwe, negende van haver en tevens eerste rundvleesexporteur! Het valt dus onmiddellijk op, dat Australië zowel in de mijnbouw- als in de landbouwsector een belangrijke rol speelt. De schapenteelt is natuurlijk spectaculair: hij bedraagt niet minder dan 155 miljoen stuks! Dat is ongeveer 1/6 van het totale aantal schapen, die over de ganse wereld verspreid leven. Rekening

houdend met het feit, dat het grootste gedeelte van Australië woestijnachtig is, zou je je wel kunnen afvragen, waar die grote massa schapen dan wel leeft. Naast de woestijnachtige bodem zijn bovendien vele andere gronden van slechte kwaliteit: het droge klimaat werkt het tekort aan humus in de hand. Voeg daarbij het rotsachtig karakter van de bovenlaag, het schrale plantendeck en de zeldzame, maar zeer hevige stortregens die de grond als het ware wegspoelen, dan heb je bijna een volledig beeld van de schraalheid van het landschap en begrijp je, dat al wat leeft, permanent bedreigd is. En als er dan eens een extra droog jaar tussenloopt, dan wordt het voor Australië een nationale ramp. Zo stierven in 1944 niet minder dan 22 miljoen schapen! Het is bijgevolg duidelijk, dat dit continent een homerische strijd tegen de droogte voert. Het resultaat daarvan is, dat op dit ogenblik ongeveer 0,1% van het grondgebied op moderne wijze geïrrigeerd is. Elders boorde men artesische putten aan. Gelukkig maar, dat het grondwater op vele plaatsen, alhoewel op zeer grote diepte, aanwezig is. En al is het water vaak te zout, toch kan men het vee en de schapen te drinken geven. Al stellen de schapen geen zeer hoge eisen, toch vraagt de teelt grote zorg. De dieren moeten vooreerst kunnen grazen en drinken. West-Australië, het grensgebied tussen Queensland en

goudwasser

Kalgoorlie

Nieuw Zuid-Wales en de steppen van het Grote Artesische Bekken lijken het best voor extensieve teelt geschikt. Dat wil zeggen: de kudden grazen op grote oppervlakten, die hiervoor uitsluitend worden voorbehouden. Aangezien de schapen echter geen grote afstanden kunnen afleggen, heeft men moeten afzien van de reusachtige "runs", die in de 19e eeuw werden geëxploiteerd en waarbij één enkele schapenfokker over honderdduizenden stuks beschikte. Thans bedragen de kudden gemiddeld 5000 tot 10 000 stuks, al bezitten sommigen ook wel meer dieren. Om een gemiddeld aantal schapen behoorlijk te fokken, heeft men zowat 25 000 ha weide nodig! Hierbij wordt de zogenaamde "fencing" toegepast: de weiden worden in grote vierkanten verdeeld, afgesloten met een traliwerk, dat 30 cm diep in de grond zit: naast de droogte hebben de fokkers af te rekenen met een andere grote vijand: het konijn! Elk stuk weide, *paddock* genaamd, wordt om beurten afgegraasd, zodat op een ander stuk het gras weer rustig kan groeien. Het grootste aantal schapen wordt geteeld met het oog op de wolproductie, al wordt het merinoschaap op bepaalde plaatsen wel door het vleesschaap verdrongen. Toch blijft Australië met 766 000 ton wol per jaar ongeveer 1/3 van de wereldproductie leveren!.... Naast de schapenfokkerij speelt de runderteelt een belangrijke rol: met 15 miljoen stuks produceert Australië heel wat vlees- en zuivelprodukten, die kunnen geëxporteerd worden.

De hoge vlucht, die de Australische landbouw en veeteelt in zo korte tijd namen, is slechts te begrijpen op de achtergrond van een ontdekking, die het vijfde continent in tijd van amper 10 jaar miljardair maakte! 1851 is voor de Australiërs een historische datum: in dit jaar ontdekte men in Nieuw Zuid-Wales en kort nadien in Vic-

toria het begeerde goud! De goldrush was er, in tegenstelling met vele andere vindplaatsen, geen fictie, want weldra bereikte de produktie 40% van de wereldvoortbrengst. Veel belangrijker nog dan het toestromen van geld, was de invasie van mensen: het onbekende Australië stond plots in het teken van de algemene belangstelling. Men schat, dat er tussen 1851 en 1861 niet minder dan 750 000 immigranten voet aan wal zetten en in de volgende tien jaar kwamen er nog een half miljoen bij! Afgezien van de avonturiers en de nietsnutten betekende deze immigratie voor Australië een revolutionaire stap van de steentijd naar de moderne wereld. Het ontstaan van de grote steden, de rationalisatie van de landbouw en de fundering van de techniek, dit alles dateert uit de grote periode van de goldrushes. Precies honderd jaar later speelt Australië nog altijd een vooraanstaande rol in de goudproductie: met 33 700 kg per jaar bekleedt het de 5e plaats na Zuid-Afrika, de USSR, Canada en de USA. De kwartaders rijk aan goud bevinden zich in volle woestijn. Van hieruit moet het goud naar de mijncentra Kalgoorlie en Wiluna in West-Australië worden vervoerd. Om deze centra met water te kunnen bevoorraden, was de bouw van een 566 km lang aquaduct noodzakelijk. De woestijnstreken werden tot heden toe slechts gedeeltelijk afgezocht.

Voor durvers liggen daar nog grote rijkdommen verborgen!.. De ontdekking van lood-, zinken en ijzererts, van steenkool en bruinkool, van aardolie en aardgas stampte industrieën uit de grond, die vooral in het oosten en het zuidoosten van het continent een modern wereldbeeld toeverden: Sydney, Melbourne, Brisbane en Adelaide zijn wereldsteden. Sydney is met zijn 2,1

Toen in 1851 in Australië goud werd ontdekt, emigreerden honderdduizenden naar dit nieuwe land. Deze vloed van inwijkelingen bracht een wonder tot stand: in tijd van enkele decennia werd het onbevolkte continent een belangrijke wolproducent en groeide er, dank zij de minerale rijkdommen, een industrie, die een benijdenswaardige plaats in de wereldproductie veroverde en meteen grote moderne steden in het leven riep, waar het hart van deze tijd koortsachtig klopt.

miljoen inwoners de vierde stad van het zuidelijk halfrond! Melbourne, de hoofdstad van de staat Victoria, moet, met zijn 1,6 miljoen inwoners, voor geen enkele Europese stad onderdoen...

